

Megjelen minden
vasárnapon.

Kiadóhivatal:
Pleitiz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagy-Beckereken, hová az elő-
fizetési pénzek és iktatási díjak
küldendők.

TORONTÁL.

Előfizetési árak:

Egész évre 6 frt - kr.
Fél évre 3 frt - kr.
Negyed évre 1 frt 50 kr.
Egyes szám ára 10 kr.

Vegyestartalmu hetilap. — A vármegye közlönye.

Hirdetések és mellékletek minden nyelven vétetnek fel a kiadóhivatalban. Kérjük az iktatási díjakat az iktatmányokkal együtt legelőbb *pénz* kézzel beküldeni, mivel azok különben tekintetbe nem vétetnek.

Magán hirdetések: A 3-hasábos garmondos első hirdetésnél 6 kr., többszörinél 4 kr. Kincstári illeték minden egyes beiktatásért 30 kr.

Hivatalos hirdetések: A nagy-m. kir. belügyministerium határozata értelmében a hivatalos hirdetések *berentes* és *előlegesen beküldendő közlési díja* 1875. év első napjától kezdve következőleg állapított meg:

100 szóig egyszer közlve és egy a hirdetést igazoló lap	frt 1-67
200 - - - - -	2-67
300 - - - - -	3-67

és így tovább minden megkezdett 100 szóért 1 frttal több.

Alulírt kiadóhivatalnak van szerencseje, a tek. szolgabíró-hivataloknak, községeknek és magán hirdetőknél tudára adni, hogy nem helybeii hirdetések csak akkor vétetnek fel, legyenek bár azok hivatalos vagy magán hirdetések, ha a hirdetési díjat az itt közölt tarifa szerint a hirdetési együtt beküldik, vagy pedig kötelezik magukat, a kiadóhivatal által *utamat* mellett feladott nyugtat és tampeidányt a postán mindenkor kiváltani.

A „Torontál” kiadóhivatala.

Nagy-Beckerek, 1890 november 14.

— a. Bevallom, hogy idealista vagyok, és a költészet világa a legkedvesebb világom. Hajlott korom daczára is kedvesebb előttem mai napiglan egy a szabadban élvezhető csillagos és holdvilágos éj, mint a falak között a csillárok ragyogása mellett olyan táncmulatság, a hol nemcsak petrezselymet, hanem nem ritkán egyebet is árulnak.

A politikában azonban mindenkor a reális törekvések harcászai között foglaltam helyet, azt én is az exigenciák tudományának tartottam, és sem a fényes szónoklatok, sem a Rákóczi-indulója nem befolyásolt, ha azokat életre való és veszély nélkül keresztül vihető eszmék nem támogatták.

Elismerem, hogy most sokkal több komoly tudományos képzett ember van, mint volt atyáink idejében, de az is elvitázhatatlanul áll, hogy a rohamosan foganatosított experimentációk, sok olyan anyagot és elemet emésztettek fel, a mely kellő időben és helyen alkalmazva az emberiségnek javára lehetett volna.

Nem kis baj, hogy az emberek sietnek magukat új eszmék előretolásával nagyoknak és híreseknek felmutatni. Azoknak konglomeratuma azután olyan bírálatokat és véleményeket produkál,

melyek sokaknak sokszor legjobb meggyőződéseit is megzavarják, a kik sokkal életre valóbb eszmékért küzdöttek és mégis kénytelenek voltak azokat feladni, mert a nagyobb szám által legyőzve, a harczierről leszorítottak, még pedig olyan formán, hogy zászlójuk is az ellenség kezében maradt.

Irányi Dániel a kifogástalanul becsületes és jó hazafi, hogy többeket ne emlitsünk, olyan reform ellen küzd, melyet a művelt Európai államok már elfogadtak, és statnálak, és ha annak netalán némely részében hibák is mutatkoznak, az bizonyosan nem azoknak alkalmazásában, hanem az alkalmazottaknak jellem hiányában, erkölcs-telenségében, vagy tudatlanságában rejlik.

Kormányunk Istennek hála, a mint ország-világ előtt bebizonyítani törekszik, ha egyszer a közigazgatás áldásos földjét úgy szántotta és vetette be, hogy azon a korrupciónak konkolya és burjanja meg nem élhetnek, akár kinevezve, akár választva lesznek a hivatalnokok, el lesz érve az a cél, a melyre minden államnak törekednie kell, hogy a közigazgatási munkát szakavatott és becsületes férfiak kezeljék. Piszkos vízben hasztalanul fogunk megmosakodni, mert csak a régi pisz-

kot keverjük össze, a már meglevővel, de tisztára sohase fogunk megmosakodhatni.

Mi még most pártállást nem foglalhatunk egyik törekvés mellett sem, hanem annyit már előre is kinyilatkoztathatunk, hogy a választás több veszélyes érdeket legyezhet, mint a kinevezés, a mely a kormány és parlament összehangzó működése mellett bizonyosan nem fog olyan tulkapásokat megengedni, a melyek a haza jövőjét, jólétét és nyugalomát kockáztatnák.

Hasábokat olvastam már össze és pedig az ellenzék tollából, melyek a választás okozta visszaéléseket ostromozták, sokkal kevesebbet, melyek a kormány által kinevezett hivatalnokok működési, szakavatottsági vagy erkölcsi hiányait felmutatták volna.

Hallgassuk meg tehát először az alapelveket, melyek az állomositás behozatalának szükségessége mellett lesznek felmutatva, és csak azután bíráljuk meg azokat lelkiismeretesen, és ha azok csakugyan jobbaknak fognak feltűnni, fájdalom nélkül mondhatunk le azon védbástyákról, melyek igen czélszerűen és észszerűen voltak felépítve, de a melyekből a védelemre szükséges fegyvereket és ágyúkat régen kihordták.

A TORONTÁL TÁRCZÁJA.

Nyílt levél lovag Előszeghy Béla barátomhoz.

Kedves Bélám! Nagyon aprehendá-lom, hogy agyvelő görceim rohamai alatt meg nem látogattál. A te látogatásod csak asszony betegeknel veszedelmes, a kiket páratlanul kedves társalgással akkor forralhatsz fel, mikor éppen nyugalomra volna szükségük. Azóta, mióta Annuciata csaknem belehalt látogatásodba, azóta a betegeskedő férfiakat is kerülöd, mintha bizonyos szelleműs társalgásod, a melybe rendszeren egy kis konokság is vegyül, azokat is recitívázthatná. Máskor, ha a betegség ágyba vág, igazold őszinte barátságodat, s igyekezzél abból kiemelni.

A folytonos esőzés és ködzés engem is a vénasszonyok oldala mellé szorított. Az esőzés és köd kellő stáfászt nyújtanak azon szépneműek mellé, a kik már elvesztették leveleiket és lombjaikat, és olyan kutághoz hasonlítanak, a mely már csak egy posványos tipeg felett öröködik. Kérdezd meg nagyapádtól, hogy az öreg emberek mi-

lyen jól érzik magukat olyan öreg asszonyok körében, a kiknek háta megett a multnak végtelen rónája tűnik fel az életeseemények láthatárán, s a kik többnyire igen érdekes és változatosságokban lekötő kalandokat és eseményeket tudnak elbeszélni vagy hazudni azon korból, mikor még ők is központját képezték azon törekvéseknek, hogy az ember a szív világába is csereberélhessen. Milyen vigasztalólag hat reám, mikor elbeszélnek, hogy hányszor csaltak és csalattak meg, és hogy férjük milyen kedves és szeretetreméltó férj és családő volt, addig, míg a szobaleánynak vagy a varróleánynak nem kezdett udvarolni. Minő benső meglepéssel vehetjük tudomásul, hogy apánk sem voltak jobbak nálunknál, s hogy a kis és nagy kutya, a népdal egyik sora szerint, akkor se ugatott hiába.

Különben mint arany ifju (mióta két arannyal megtiszteltél, általam nevid mellett e jelző czimet fogod viselni) személyesen is meggyőződhetél, hogy N.-Beckereken az eső és köd nem hatnak deprimálólag, sőt ellenkezőleg, úgy bele éljük magunkat az estélyekbe, táncvigalmakba, lakomákba és kisebb körre szorított dári-

dókba, hogy a nagy fogyasztás mellett nemcsak a rámpás és tojás ára emelkedett, hanem még a potyka zsidó is elég vakmerő egy bőrben szitává srétezett nyulért 1 frt 20 kr. taxatoriumot követelni. Mindezekből azt is kiszámíthatod, hogy elég eladó leány van még N.-Beckereken, a kik nem azért vesznek részt az ilyen mulatságokban, hogy sört igyanak, vagy a Zsiros Miska tenorjában gyönyörködjenek, hanem, hogy férjhez mehessenek.

Biztos tudomásból állíthatom, hogy reád legalább öten spekulálnak, és itt-ott már egy kis házi perpatvart is csináltál a miatt: hogy az egyik kezét melegebben találd megszorítani, mint a másikat. Az ilyen magaviseletteddel könnyen kockára teheted szíved legbensőbb vonalmát is, mert ha egyszer mint Don Juan fogsz szerepelt, akkor ne virágok, hanem a terebélyes és lombos törzsek között keresd azon örömeiket, a melyek lord Byront a halálba kergették. — Te szerencsének tarthatod, ha egy pikáns kalandért csak a Bégát kell átusznod, mert a Bara is sokkal messzebb van, hogy sem a szerelmed tüzeit lelohasd.

Mikor e sorokat írom a nap fénylő sugarai lopódkodnak át ablakomon

„Várjuk be a véget.“ Mondá halhatatlan Vörösmartynk, mikor egyszer egy politikai vita alkalmával sarokba szorították, mert régi igazság, hogy mindazok az épületek, melyek rosztagságuknál fogva, használhatóságukat elvesztették, ha be nem rombolandók is egészen, még mindig nyújthatnak olyan biztos és alkalmas helyet, a hol a hazánk érdekeinek nagyobb vagy kevésbé fontos része elhelyezhető.

Ma már nem izolálhatjuk magunkat a többi előre haladó európai államoktól annyira, hogy a tüzet, drágább fával tartasuk fel ott, a hol már azok régen köszönetet használnak.

Vidéki levél.

Lajosfalva, nov. 6.

F. évi november 2-án Lajosfalva községe a megelőző évekhez hasonlóan a szokott ünnepélyességgel tartotta meg templomszentelési ünnepét, mely alkalommal egyidejűleg megtartotta szeretett lelkészének tisztelői Bujkovszky Gusztáv Adolf al-esperes papságának 25 éves jubileumát is.

A mi az ünnepélyt illeti, — dacára a sok eszézésnek — igen fényesen sikerült. Az ünnepélyes napot megelőző estén 8 óra tájban zuhogó esőben s korom sötétségben a községi előjáróság élén, az önkéntes tűzoltóegylet s mintegy 600 tagból álló sokaság mozsarak durrogatása közt fáklyás menettel vonult a parochiális épület ablakai alá, hol a károlyfalvai gyermek-zene néhány jó magyar zamatú nótát fújt, mi közben a község birája Maszárik Pál rövid szavakban üdvözölte az ünnepeltet. Nagytiszteletű Bujkovszky esperes a meghatottság hangján szép szavakban köszönte meg a jelenvoltaknak az iránta tanusított tiszteletet s beszédét zajos éljenzés

és még a kofák is derültebb arczeal árulják a káposztát, krumplit, füzfa almát s egyéb kiváló termékeket.

Azt te legjobban tudod, hogy Elemér igaz barátunk elvitorlázott, én éppen annyit tudok róla biztosan, mint Orth Jánosról, annyit azonban hitelesen állíthatok, hogy salétromot vitt magával, de, hogy hol fog lerakodni, arról Ársentől várom a táviratot. — Minthogy felteszem rólad, hogy közel lakománk nádírja is érdekel, röviden értesítelek, hogy Moncza, az én jó Simonom pontosan követett hízalási rendszere mellett jelentősen emelkedik és terjeszkedik, s ha kioltottuk még többet ígérő életét, kolbászából elvitáztatlanul meggyőződhetel: minő különbség van egy debreczenileg és n. becskerekeleg készült kolbász között. — Most pedig isten veled. Mindenekelőtt olvasd el figyelmesen ezt a románczot, a mely azon esetben, ha csakugyan nőülni akarsz, elfogadható és követendő szabályokat tartalmaz.

Románczero.

Szent Jakabra! Leon Vasquez,
Melletted miféle maszok ez!?
En, ki ismerem izlésed,
Tudom, hogy nem feleséged.

követte. Ezután még több zenedarab eljátszása után a fáklyásmenet mintegy 10 óra tájban feloszlott.

Másnap délelőtt 10 órakor a templomba vonulás harangzúgás s mozsarak durranása közt történt, s az ünnepeltet, az ezen alkalomra megjelent lelkészek s számos tisztelője kísérték az Isten házába. A templom zúfolásig megtelt. Az oltár körül Kramár Béla főesperes, Zvarinyi Emil lieblingi lelkész, Dr. Hellner A. esperességi ügyész mint az esperességi felügyelő helyettese, Hegedüs Miklós járási főszolgabíró, Kernuch Adolf sándorfalvai lelkész és esperességi jegyző, Schvalm György pancsovai, Pavlinyi Sámuel antalfalvai, Bohus Károly franzfeldi lelkész s az ünnepelt foglaltak helyet. Az oltár előtti funkciót Zatkalik Károly hertelendyfalvai lelkész végezte, az ünnepi alkalmi beszédet Pavlinyi Sámuel antalfalvai lelkész mondta. A nagy gonddal kidolgozott s szónoki művészettel elmondott beszédben az ünnepelt életrajzát s a 18 év lefolyása alatt egyháza körül kifejtett odaadó fáradhatlan működését, s a községnél valamint a megyénél szerzett érdemeit híven ecsetelte. Az ünnepi beszéd végezte után az ünnepi beszéd alapjául szolgáló textusra vegyes karban alkalmi ének énekeltetett T. Nechota József veterán tanító vezetésével. Ennek elhangzása után az ünnepelt az oltár elé lépett s gyönyörű beszédet intézett híveikhez megköszönve nekik hálaadattosságuk eme tanujelét.

Istentisztelet után a küldöttségek tisztelegtek a lelkész lakban. Első sorban az esperesség által ez alkalomra kiküldött lelkészek, élükön Kramár Béla főesperessel, ki a jubiléumhoz intézett remek beszéd kíséretében — az esperességi lelkészek ajándékát — egy disz-bibliát — melyen a jubiléum nagy ezüst monogramja

„Barom! szavad nőmet sérti,
Szerencséd, hogy meg nem érti,
A mit gonosz nyelved fecseg
Don Porco Asino Petzek.

Ing a japán király lánya
Rut biz az, de gazdag bánya,
S én, miután bankrott lettem,
Elcsábítam s nőül vettem.

Nos, most mit mondasz rá Porco?”

„Azt, hogy a szerencse forgó,
S bár engem sokszor megrontott,
Nekem nem juttat ily konczot.“

„Megállj! gondoltam valamit,
Hátha rászédhetjük Palit.
Igy nevezik most a királyt,
A mióta Párisba járt.

Van még neki egy csuf lánya,
A görbehátú Hymalája!
Ha részre megnyerhetem,
Egyformán gazdag lesz velem!“

„Leonom vedd Palit rája,
Hogy nőm legyen Hymalája,
Rögtön mihelyt sógrod vagyok
Provisiót kapsz, de nagyot.“

Lauka Gusztáv.

látható — nyújtott át. Ezután Hegedüs Miklós főszolgabíró, mint a járás képviselője, ennek nevében üdvözölte az ünnepeltet. Majd az egyházi és községi előjáróság együtt tisztelgett, szószólójuk az előbbieknél Nechota József tanító, az utóbbiaknak a község birája volt. Mint érdemekben gazdag lelkipásztoroknak forró szeretetök, határtalan tiszteletök s hálájuk jeléül 450 frt értéket meghaladó ajándékot, egy diszes kiállítású ezüst tálcát nyújtottak át, melyen a következő felirat áll: „Emléül Nagytiszteletű Bujkovszky Gusztáv Adolf urnak a lajosfalvi ág. ev. egyház és község 25 éves lelkészkedésének jubileumára. 1890. november 2-án.“ — E tálcához tartozik még egy ezüst kávékanna, egy ezüst tejes kanna, egy ezüst sütemény kosár, egy ezüst s belül aranyozott cukor tartó ezüst cukorfogóval, egy diszes méztartó csésze a hozzá való kanállal. — Utánna a helyi vöröskereszt-társaság női választmánya, élükön Kramár Béla főesperes édesanyjával tisztelgett, egy diszes íróasztal készletet nyújtva át.

A steyerdorfi ág. ev. egyház, mint a melynek a jubiléum egykoron lelkésze volt — üdvözlő iratot s egy köszönből művészileg készített tinta-tartót küldött. Tisztelgett továbbá a község tantestülete a helybeli öns. szövetkezet küldöttsége, a helyi önk. tűzoltó egylet s végül az elizenhaini (Erzsébetlak) ág. ev. egyház küldöttsége.

A tisztelgések befejezése után a tisztelgők tábora diszebédre vonult az iskola épület feldiszitett tantermébe, melyek terített asztalokkal várták a közönséget. Az ebéd negyedik fogásánál Bujkovszky Gusztáv esperes ünnepélyesen poharat emelt királyunk O Felségére, az uralkodó családra s a kormányra. Ezt Dr. Hellner esperességi ügyész toasztja követte, mit az ünnepeltre mondott. Hegedüs Miklós főszolgabíró Hertelendy Józsefet meggyének főispánját éltette. Kramár Béla főesperes Hegedüs Miklós főszolgabíróra emelte poharát. Kernuch Adolf sándorfalvai lelkész Kramár Béla főesperest köszöntötte föl s mint az esperesség jegyzője felolvasta az üdvözlő levelek küldőinek neveit s a táviratokat az ünnepelt tisztelőitől s barátaitól. Ezután még számos toaszt következett.

Este 7 órakor a piacz téren tűzijáték volt, mely azonban az eső miatt gyengén sikerült. A bankett színhelyén fél 8 órakor kezdetét vette a táncz a torontál-vásárhelyi zene mellett. Vidéki hölgyek közül jelen voltak: Hegedüs főszolgabíróné, Paulinyiné, özvegy Ambróziné, Bauerné és Radek Adél k. a. Antalfalváról; Bohus Károlyné Franczfelldről, Beckerné, Becker Paula és Hermin Fehértplomról; Szilvássy Pepi N.-Becskekről, Kolényi Olga Hajdusiczáról, Florianschütz Fani Stajerdorfról, Pakán Karola Makórol. Helybeliek: Bujkovszky Gusztávné, özv. Kramárné, özv. Baranyi Józsefné, Kovách Sándorné, Dr. Becker Józsefné, Pakán Lajosné, Mészáros Józsefné, Pavelka Mihályné, özv. Gráznek Albertné és ifj. Schäffer Józsefné,

Bujkovszky Sari, Nechuta Vilma és Etel, Fakla Zsuzsi, Schäffer Miczi és Rehák Ilona. Az első négyest 20 pár járta. A táncz kitünő kedvvel folyt, minek csak reggeli 6 óra vetett véget.

Pakán Lajos.

IRODALOM.

„Napkirálynő” czimvel egy igen csinos „fantasztikus idill” jelent meg legújabbán Morvay Győző a nagy-kikindai gymnasium jeles tehetségű ifju tanárának tollából. A mű telve poézissal és szingazdag-sággal s a szerző arajának Plechl Ilonka kisasszonynak van ajánlva, alábbi sorokkal:

„Szállj velem ős rejtelmek honába,
Regeszőtte távol palotákba,
Hol nem hull alkony, nem ébred hajnal;
Verőfényes sugáraradattal
Ragyog feléd egy örök, szent világ,
Hol csillagkertjében minden virág
Neked hódol, érted csillog, ébred,
Érted varázslá meg a képzelet
Hol szeretve kereng az örök nappal
Csillag csillaggal, világ világgal.
Szelid béke csendje leng ott körül,
Minden örök egyezségnek örül,
Hol nem kél kajánság, nem gyúl bánat
S ember apró harcza hozzá nem hat.
Jer, szállj velem, hol szent áhitattal,
Honnan a költészet varázsajakkal,
Titokdus világok végtelen életét
Szellem szavával büvöli eléd!”

Az izlésesen kiállított mű Radák J. n. kikindai könyvnyomdájából került ki s nálunk Pleitz Fer. Pál és Mangold L. könyvkereskedéseiben 80 kr-ért kapható.

Ne ölj. E czim alatt Tolstojnak „Kreutzer szonátájára” egy igen érdekes választ közöl épen most a „Képes Családi Lapok” czimű szépirodalmi lap. A választ, mely elbeszélés alakjában czáfolja Tolstojnak a szerelme s a házasságra vonatkozó tanait, — Galitzyn Dimitri herczeg kéziratából fordította a „Képes Családi Lapok” szerkesztője: Brankovics György. Az elbeszélés alakjában irt kritikára ezennel felhívjuk olvasóink figyelmét.

HIREK.

A tűzkárosultak segélyezésére rendezendő mulatságok vigalmi bizottságai fokozott tevékenységet fejtenek ki mulatságaik sikere érdekében. A f. hó 19 iki tánczestély szün-órája alatt diszes tombola lesz, melyre már számos szebbnél-szebb ajándékot gyűjtöttek a bizottság tagjai. A hölgyeket egyuttal felkérjük, hogy a tánczestélyen egyszerű ruhában jelenjenek meg. A mulatság a helybeli casinóban 8 óra után veszi kezdetét. A sorsolás éjféltkor történik. Tombolajegyek a bizottság tagjainál s este a pénztárnál 20 kr-ával kaphatók. A f. hó 29-én rendezendő élőkép éshangversenynele egybekötött színelőadás programja alábbiakból fog állni: I. „Jakob álma”, élőkép, harmonium kísérettel s hangverseny betéttel. — II. „Das Landhaus an der Heerstrasse” czimű 1 felvonásos bohózat Kotzebue-tól. (Közreműködnek Jokly Bella k. a., Fuchs Károly és Jokly Zsigmond urak.) — III. Hangverseny. — IV. „A komponisták” 1 felvonásos vigjáték, Labich E.-től. (Közreműködnek Vukovics Aranka k. a., Jurkovic Aladár, dr. Végh Lajos és dr. Rózsa Vilmos urak.) A jótékony cél iránti tekintetből a helyárok következőleg emeltettek fel: Alsó páholy 5 frt, I. emeleti páholy 4 frt 50 kr., középpáholy 7 frt, II. emeleti páholy 2 frt 50 kr., földszinti zárt-szék: első hat sor 1 frt, többi sor 80 kr. II. emeleti páholyülés 60 kr. Diákjegy 30 kr. Karzati ülőhely 30 kr., állóhely 20 kr. Az élőképhez mintegy 20 angyal szükséges, kiket e hét folyamán fog a szülőktől a jótékony célra „kölcsonkérni” a bizottság. A szülők megnyugtására tudatjuk, hogy a színpad és nézőtér fűtve lesz.

Esküvők. Jekelfalvi és margitfalvi Jekelfalussy Zoltán cs. és kir. kamarás, m. kir. pénzügyministeri fogalmazó és tart. dzsidás hadnagy enapokban tartotta esküvőjét a fővárosban sipeki Balás Irma-val, néhai Balás Frigyes, lapunk volt szerkesztőjének s orszgy. képviselőnek bájos leányával. — Titelen f. hó 10-én vezette oltárhoz a róm. kath. templomban Rehák Ferencz kir. jbirósági albiró Gassner Arankát, az ottani kir. közjegyző kedves leányát. A nászünnepegy szűk családi körben folyt le.

A nagy-komlói választókerületben mind határozottabb alakot öltenek a képviselőválasztási mozgalmak. Nagy-Komlós, Mokrin, Grabacz, Nákófalva, Osztern, Szt-Hubert, Charleville, Seolturn, Kis-Orosz s a többi község is csaknem egyhangulag Belicska Béni, megyei árvaszéki elnök s a zombolyai járás közszeretében álló volt főszolgabiróját választotta, ki a kormánypart hivatalos jelöltje. Belicska Bénihez a községekben történt kijelölések alkalmából több üdvözlő távirat érkezett, Nagy-Komlóson ma vasárnapra nagybirtokos értekezlet hivatott össze, melyen — dacára a feneketlen utaknak — a vidékről is számosan megígérték bejövételüket — Mint n. kikindai levelezőnk értesít, dr. Bogdán Zsivkó ottani ügyvéd szintén szabadelvű programmal lép fel Belicska ellenében. Az ellenzéknek nagyon kevés kilátása volna győzelemre s így jelöltet valószínűleg fel sem állít. Jelöltként említették még Révay Gyula báró szajáni nagybirtokos nevét is.

Választások. A megyénk közigazgatási bizottságában megüresedett tagsági helyek betöltése a mult hét folyamán történt. Megválasztottak Homoliceon: Moesz Károly, az osztrák-magyar bank helybeli főkéjének főnöke, Dobriczán: Bajázy József főgymn. igazgató, N.-Eleméren: dr. Brájer Lajos, a „Gr.-Beckereker Wochenblatt” felelős szerkesztője, N.-Szt-Miklóson: dr. Kuhn Lajos, s Lajosfalván: Vuchetich Endre, ügyvéd.

Tározay Ferencz, a torontáli h. é. vasutak üzletvezetője s a n.-becskereki társaság egyik kiválóan rokonszenves tagja, Pozsonyba forgalmi igazgatóvá neveztetett ki.

Városi közgyűlés lesz folyó hó 17-én Nagy-Becskereken, melynek tárgysorozatából a következő fontosabb tárgyakat emeljük ki: A vármegye törvényhatósági bizottságának folyó évi 1299. szám alatt hozott közgy. határozata, az 1891-92-ik évi közmunka költségvetés tárgyában. — Ugyanannak f. évi 1300. szám alatt hozott közgy. határozata, megyei mérnöki hivatalok felállítására, utbiztosi és utkaparói állások rendszerezése tárgyában. — Ugyanannak f. é. 1301. sz. a. hozott határozata, a törvényhatósági uthalozatba eső utak fentartása tárgyában. — Ugyanannak f. é. 1302. sz. a. hozott határozata, a megyei uthalozat megállapítása tárgyában. — Ugyanannak f. é. 1303. sz. a. hozott az utbiztosok minősítéséről szóló szabályrendeletet elfogadó határozata. — Ugyanannak f. é. 1467. sz. a. a megyeház kibővítési alap javára kivetett 1 százalékos pótdó beszűntetése tárgyában. — A megye alispánjának f. é. 43.129. sz. a. kelt rendelete a képviselő-testület választás alá eső tagjának választási határnapjának kitézése, és a választási elnök kinevezése tárgyában. — Dr. Kiss János, választási elnök jelentése, a választási kerületekben kijelölt választási elnökök és helyettes elnökök tárgyában. — A polgármester hivatalos jelentése, melylyel az egyes választó kerületekben kieső és megmaradó képviselő-testületi tagok névsorát jelenti. — A kir. tanfelügyelő f. é. 3580. sz. a. kelt átirata, egy állami polgári iskola felállítására tárgyában. — A városi tanács és a pénzügyi bizottság véleményes jelentése, melylyel az 1891-ik évi költségvetés betérjesztetik. — Az állandó építési bizottság véleményes javaslata a kórházban szükséges helyreállítások tárgyában.

A nagy-becskereki vivó-egylet mult vasárnapon tartotta alakuló közgyűlését a városi casinó éttermében élénk részvét mellett. A közgyűlés első tárgyát a választások képezték, mely alkalommal a tisztikar és választmány egyhangú választással a következőleg alakult: Elnök Kajtár Jenő, alelnök dr. Rózsa Vilmos, titkár dr. Végh Lajos, szertárnok Reiner Imre, pénztárnok Benkovics Miklós, ellenőr ifj. dr. Demkó Pál, ügyész dr. Hollaender Mór, orvos dr. Magyar Károly. Választmány: Rónay Jenő alispán, Talapkovics Vazul, dr. Mangold Samu, Streitmann Antal, Kp. Kovács László, dr. Brájer Lajos, Benkovics Mihály, Reisz Viktor, Schwarcz Lajos, Bauer Henrik. Póttagok: Grünbaum Frigyes, Binsberger Mihály. — A vivó-egyletbe eddig számosan iratkoztak be. Zajos eljenzés mellett vette a közgyűlés tudomásul, hogy Hadfy Döméné szül. Hertelendy Hermin urnó, mint az egylet első női pártoló-tagja, s Rónay Jenő kir. tanácsos alispán első alapító tagul léptek be. Az egylet működését már megkezdte: a vivó órák dr. Rózsa Vilmos kitünő vezetése alatt egyelőre az Ormódy Imre takp. igazgató ur által előzékenyen átengedett helyiségben tartatnak. Beléptidij 3 frt, tagdíj havonta 1 frt.

A szegény gyermekeket ruházó Miklós-egylet mult vasárnap tartotta közgyűlését a helyb. alein-féle helyiségben. A gyűlést Lucsics Miklós elnök képviselőjében Geiger egy. titkár nyitotta meg, tudatva az egybegyűléssel, hogy az egylet 280 firtal rendelkezik a szegény gyermekek ruházására. A helyszínen megindított gyűjtés még 90 firtot eredményezett e célra. A gyermekek felruházása f. év december hó 7-ikére fejeztett ki s azután Kremer Fülöp, Scheiber B., Szekulics Vasza, Eisler Gyula, Eckstein Vilmos, Iszakovics Uros és Hirtenstein urakból bizottság alakított a segélyzendő gyermekek összeírására s a kiosztandó ruhakészlet beszerzése céljából.

A n.-becskereki artézi-kut furását csütörtökön, f. hó 13-án reggel kezdte meg a főtér közepén Seidl József verseczi vállalkozó. Az ásással eddig sárga agyagrétegen csak mintegy 5 méter mélységig haladtak.

Egy élőhalott. A mi svábjaink böles előrelátását élénken jellemzi Franz Bernath esete, a ki egyik helybeli sirkőárusnál pár hó előtt egy 120 frtos márványkeresztet vásárolt s abba a következőket vésette:

„Hier ruhet
Franz Bernath
Geboren am 5-ten Szeptember 1818
Gestorben im Jahre 1 . . .

Tief betrauert von seinen 2 Söhnen und
Enkeln.
Friede seiner Asche!”

(Itt nyugszik Bernath Ferencz, született 1818. szeptember 5-én, meghalt 1 . . . mélyen gyászolják 2 fia és unokái. Béke hamvaira!) A 72 éves atyafi még egészséges mint a makk s könnyen meglehet, hogy fiait unokáستól együtt túléli, de a sirkő feliratán változtatni nem szabad! Az élőhalott hétről-hétre beállit a sirkőárushoz és könnyes szemekkel szemléli az ő — sirkeresztjét.

A Temesvárott 1891. évben rendezendő délmagyarországi ipar- és mezőgazdasági kiállítás tárgyában, mely 1891. évi július 19-ikétől szeptember 13-áig terjedő időben tartatik meg, már élénk mozgalmat fejt ki a kiállítás végrehajtó bizottsága. A kiállítást Temes, Torontál, Krassó-Szörény vármegyék, nemkülönbön Temesvár, Versecz és Pancsova városok területéről beküldendő tárgyak töltik be, mely területek törvényhatóságai, gazdasági egyesületei, ipar- és kereskedelmi kamarái és testületei kezdeményezése mellett létre jön a kiállítás. A kiállításra küldendő tárgyak bejelentési határidejéül 1891. évi január hó 31-ike tüzetett ki.

Tragikus eset czimmel már lapunk mult számában megírtuk, hogy Török-Becsén Stock Jenő állatorvos szivszélhűdésben hirtelen meghalt s fiatal neje e miatti bánatában a Tiszába ugrott, honnan azonban élve kimentették. Mint értesülünk, a fiatal asszony kitünő uszó s a végzetes perczben önkéntelenül uszni kezdett, s a hideg fürdő daczára nem történt semmi baja.

Engedély szerb színelőadásokra. A belügy-minister dr. Stanojevics Lázárnak, mint a szerb nemzeti színház-társulat elnökének, Torontálvármegye területére 1891. évi április hó 30-ig terjedő érvényvel, szerb nyelven tartandó színi előadásokra újabb engedélyt adott.

„Kereskedő ifjak egylete.” Ma, vasárnap, f. hó 16-án este pontban 8 órakor az egylet helyiségében (Rózsa-szálloda I. emelet) dr. Kiss Sándor tartja felolvasását: „A magyar égről”. Az egylet minden felolvasásához vendégeknek — úgy hölgyeknek, mint uraknak, — ingyen a belépés, de a közönség a háborgatás kikerülése végett pontos megjelenésre kéri fel.

Országos vásár lesz f. hó 20, 21, 22 és 23-ikán városunkban. A baromvásárra csakis egészséges és marhalevéllal bíró állatok hajthatók fel.

Dobra kerülő államjavak Torontálban. A megyénk területén fekvő állami jószágok sorából a következő jelentékenyebbeket jelölte ki a pénzügyminister a jövő évben leendő eladásra: A nagy-margittai nagybérletet (309,562 frt), a szent-jánosi nagybérletet (205,702 frt), és a zichyfalvi nagybérletet épületekkel (206,151 frt), továbbá az öregfalusi-gyülvész-szigeti nagybérletet (473,755 frt), az öregfalusi-dávidházi nagybérletet (325,108 frt) és az ó-teleki Zsibovicza nevű legelőt (26,971 frt). Az eladásra ujonnan kijelölt többi állami javak kisebb terjedelműek s becsértékük kivétel nélkül alatta marad a huszezer forintnak.

A két orvos. Egerben történt állítólag nemrég az alábbi eset. Egy gazdag agglégénynek kutyája volt az egyedüli élettársa. Történt egyszer, hogy ez a becses állat gornyadozni kezdett. Gazdája természetesen rögtön futtatott receptért az állatorvoshoz. De mivel maga sem érezte magát egészen jól, mondta a cselédnek, hogy fusson el a doktor urhoz egy levéllel, melyben az agglégény elpanaszolta a saját baját. Küldött receptet mindakettő, az állatorvos is, meg a doktor is. A két szert egyszerre csináltatták meg a patikában s használat alkalmával véletlenül elcsesérték. A gazda bevette a kutyának szánt orvosságot, a kutya pedig bevette a gazdát. A kutya néhány nap mulva elpatkolt, a gazda pedig felgyógyult. Azóta, így beszélnek a rosz nyelvek, az agglégénynek csak az állatorvoshoz van bizodalma és mindig azt hitatja ha beteg.

Rövid hírek. Pé s z a k torontálmegeyi községben Marian Traján volt községi bíró ismeretlen tettesek meggyilkolták. A tettesek többen lehettek, többféle öltözködéssel dolgoztak, mert a testen tizenhárom különféle sebet fedeztek fel. — *Meteorologiai állomás.* A Zombolyán felállított torontálmegeyi gazdasági egyesület figyelő állomását a m. kir. országos meteorologiai intézet nyilvános meteorologiai állomássá tette s vonalaival összekötötte. — *An-kikindai artézikut* furásával eddig 222 méternyi mélységig haladtak. A kut már jó ivóvizet szolgáltat, de távolról sem adja még a szerződésileg kikötött vízmennyiséget. — *A városunk területén* fellépett száj- és körmőfájás, melyben 1124 darab marha szenvedett, teljesen megszűnt.

Jótekonyczélú államsorsjáték. Ő cs. és ap kir. Felsőének legfelső elhatározása folytán az

idei jótekonyczélú államsorsjáték tiszta jóvedelme a „Fehér kereszt” egyesület, a budapesti szünidei gyermekelep-egyesület, a „Mária-Dorottya” egyesület, a nagybányai jótekonyczélú egyesület, a székelyföldi iparmuzeum, az országos községi és körjegyzők árva-háza, a borsodmegyei nőegylet miskolci árva-háza, a vagyontalan hivatalnokok özvegyei és árvái részére alakítandó alap, a magyar hírlapírók nyugdíjintézete és végre a zágrábi országos sikténéma-intézet javára fog fordíttatni. A húzás visszavonhatatlanul 1890. évi december hó 16-án történik. Egy sorsjegy ára 2 frttal o. é. van megállapítva.

Törvénytörvényes csarnok.

Athelyezés. A király Hadzsics Kamill ujvidéki és Kühnel Oszkár nagy-beckerek törvénytörvényes csarnok saját kérelmekre leendő kölcsönös áthelyeztetését megengedte. Kühnel Oszkár mintegy 12 évig volt városunk egyik köztisztviselőjében álló polgára, Hadzsics Kamill, törvénytörvényes csarnok új bíráját pedig kivált rokoni kötelek vonzzák városunkba.

A nagy-beckerek kir. törvénytörvényes csarnok végtagyvalásainak sorrendje:

November 17-én: Cseresei János és társai, hatóság elleni erőszak. — Gavagye-secu Máxa, tüzvész okozás vétsége. — Wurm-linger János és társai, súlyos testi sértés és lopás. — Lafleur Ferencz, erőszakos nemi közösülés.

November 22-én: Vujatov Ráda és társai, lopás. Zsivanov Vlada, szándékos emberölés kísérlete. — Styopu Giga, magán-okirat hamisítás.

Delegált tanács. A zentai közlegelő felosztási ügyben felmerült visszaélésekből kifolyólag Baký Gedeon nyug. szabadkai kir. törvénytörvényes csarnok bíró és Zsarkó József kataszteri biztos és érdektársai ellen folyamatba tett monstre bünperben a nagy-kikindai kir. törvénytörvényes csarnok bíró, melyben Zsiros Kálmán kir. törvénytörvényes csarnok bíró, kiküldött jeles urbéri bíró éveken át a legnagyobb szorgalommal, szakértelemmel gyűjtötte az adatokat, Zenta város nagyvándegglőjében, nov. 6-án, vette kezdetét a végtagyvalás. A tanács, mely előreláthatólag heteken át fog ülésezni, hogy a százakra menő tanukat, számos érdekeltet kihallgathassa, áll: Stassik Ferencz kir. törvénytörvényes csarnok bíró mint elnökből, Zsiros Kálmán előadó és Seehorsch Ferencz azavazó bírákból, dr. Raffay János és Kovács Gusztáv jegyzőkből, míg a vádhatóságot Dús Sándor kir. ügyész képviseli.

Leharapták az orrát. Magyar-Czernyán a mult héten az ottani nagykorcsmaban együtt mulatott Czankovszky Sándor és Müller Albert. Az idei rámpás annyira tűzbe hozta őket, hogy több birkózásra mentek, miközben Müller Albert, ki a birkózásnál alul került, Csankovszkynak az orrát egészen leharapta.

Megbűntetett hűtlenség. Vászai Márku saághilakos, ki kisebbnemű vétség miatt rövid ideig be volt csukva a temesvári kir. törvénytörvényes csarnok fogházába, a napokban szabadult ki fogságából. Mikor hazatért Saághra, ott értesült, hogy felesége az ő távolléte alatt hűtlen lett hozzá és szerelmi viszonyt folytat szolgájával. Vászai ördögös módon bosszulta meg magát a hűtlen asszonyon. Egy hosszú lánczozal odakötötte őt a háza előtt levő akáczfához, azután visszatért a házba, pipára gyújtott és kényelmesen kikönyökölte az ablakon, odakiáltott az asszonynak: „Tánczolj, hűtlen asszony!” A ház előtt természetesen csakhamar nagy néptömeg csődült össze, mely kaczagott a mulatságos jelenet felett és szemébe köpködött a szegény asszonynak. Vászainak e miatt aligha nem ujra meggyülik a baja a bíróságokkal.

Megsajnálta a csókok árát. Egy párisi ur ember furcsa helyzetbe került Budapesten, hová élvezete és tapasztalatainak öregbitése céljából utazott, s hol annyira jól érezte magát, hogy tartózkodásának két-három napra tervezett idejét két héttel megnyújtotta. Történt egyszer, hogy a Ferencz-rendiek bazárje előtt a hatvani utczában egy karcsu leányalakot pillantott meg, oly eszményien szépet, amilyent még sohasem látott. Ez különben a dolgot nem bonyolította volna odáig, ahová került, ha a szép lány az ámulva bámuló francziára rá nem mosolygott volna. Alig hitt ez utóbbi saját szemének, csak mikor ismételtén rá emeltek tekintetét, győződött meg teljesen a boldogító pillantásokból, hogy karját nyújthatja a bájos alaknak. A jó franczia megpróbálta előbb a saját anyanyelvén, aztán németül tolmácsolni lángoló érzelmeit, mind hasztalan; csupán az észvesztő mosoly volt beszédére a válasz, melyből különben megérthetett annyit, hogy felesleges minden további diskurzus. Így mentek tehát szótlanul egymás mellett egy vendéglőbe, hol a pompás vacsora fölötti caendet csak a gyönyörű gyermeknek hangosan fölszengő nevetése szakította olykor-olykor félbe, kétségbe hozván mindannyiszor a jó párisit, hogy valjon mire vélje. Bor és szerelem fejébe szállott a francziának, s azt sem tudta miképen vált meg bájos társnőjétől, csupán akkor kezdett eszmélni, midőn észrevette, hogy tárczájából három darab luider hiányzik. A pompás kalandnak vége a kihágási bíróság előtt folyt le, hová a szűklelkű idegen pénze visszatérítéseért fordult, lopással vádolván a kedves lényt, kit nem sokkal azelőtt ráviszáut ánsnak nevezett. A szép angyal, kit a földön Képesz Rozinának neveznek, valóságos nem tudta megmondani, hol laknék itt valójában, de a három aranyat illetőleg pirulva vallotta be, hogy azokat a francziától három — csókért kapta. A jó párisi — megengedve ezen állítás lehetőségét, — tulságosnak találta mégis saját nagylelkűségét, mely, hogy megesett, csak úgy történhetett, hogy tulságosan be volt légyen rugva. Baló vizsgálóbíró mérlegelvén az adott körülményeket jobbról és balról is, figyelmesen jártatva meg tekintetét az ártatlan vádlotton, s megemlékezvén róla, mily drága volt tavaly minden Párisban a kiállítás: meghagyta a leánynak a három aranyat, s a párisinak a — késő bánatot.

VEGYES.

Hol van leghidegebb? Az emberjárta földön a Léna torkolatnál Szibériában legnagyobb a hideg. Hederstrom és Wrangol utazók szerint három bunda sem elég s a lehelte fájdalmat okozott a torokban és a tüdőben. A kilehelt levegő jéggé fagy. Az utazó karavánt kék felhő veszi körül, mely az emberek és állatok párájából keletkezik. A lovakról lehullanak a patkók, az orrlyukok körül jégesapok képződnek. Még a hideghez szokott rénszarvas is az erdőben keres menedéket. A nagy hidegben a sziklák is megrepednek, sokszor a föld is, melyből nem ritkán forrás tör elő, de természetesen rögtön megfagy. Az a szerencse, hogy e nagy hidegek idején szélségsend van, különben minden élő lény elveszne.

Uszó levélhordók Peruban. Peru csendes oceáni vidékei és Jaen de Brancamoros tartomány között a postaszolgálatot erős indiánok teljesítik, kik a Guancabamba és az Amazon folyó egy részét átszusszák. A leveleket fejkön turbánalaku posztódon hordják, van azonkívül ott még egy széles s hosszú kés, melylyel néha utat kell törni maguknak az erők sűrűjében s balkarjuk alatt bambusz nád, hogy az uszában magukon segítsenek. Élelmi szert nem hordanak magukkal, mert mindenütt vannak vendégszerető indiánok. A fáradságos postaszolgálat több napra terjed.

Tudományos vita a menykövekről. A párisi tudományos akadémiában nagyérdekű vita folyt közelébb a villámról. Cadenas tanár, ki Saint-Claudeban a természettant adja elő, közölte saját tapasztalatait, melyeket a Jurában és Svájcban dühöngött nyári viharok alatt tett. Valóságos égő kődarabok csapódtak le a földre, melyek házakat és kazlakat gyújtottak fel, miután leesve szétrobbantak s kengőzt terjesztettek maguk körül. Számos adattal igazolta a tanár ezt a tényt s a leesett köveket a légköri vilámlóság működésével hozta kapcsolatba. Mascart, az akadémia egyik tagja, kételyét fejezte ki, hogy ily kövek egyáltalában léteznek. Viszont azonban Fave, a hirneves természettudós kijelentette, hogy saját maga is hisz e kövek létében s szintén a légköri vilámlóság tüneményeinek tartja azokat. Érdekes a dologban az, hogy Dom Pedro, a volt brazilai császár, ki szintén jelen volt az akadémia ezen ülésén, e kérdésben felszólalt és Cadenasnak, meg Fayenek adott igazat, hozzátevé, hogy maga is látott már a földre hullani ily menykövet, melyek között voltak tekegolyó nagyságúak. Cadenas tüzetes adatokat sorolt fel a legutóbbi zivatarok idejéből arra nézve, hogy a hol láttak, különösen a Svájcban ily köveket hullani s számos művelt és szavahihető emberre hivatkozott, kik azon időben a menykövek lecsapását észlelték s azok nyomait a falakon megjelölték. A vita Cadenas állításával még nincs eldöntve, de mindenesetre érdekes, hogy a tudósok közül többen is úgy kezdik felfogni a villámcsapást, mint a nép, mely mindig azt tartotta, hogy a villámnak magva is van; ezért hívja a magyar ember menykövek.

A kigyó mérge. Régen vitatkoznak már a fölött, hogy a kigyó mérge veszélyes e saját magára. A legtöbb ugyan tagadja a mérges kigyónak mérgező hatását saját testére, de akad akárhány könyv, a melyben az van, hogy a kigyó mérgevel maga magát is megmérgezhetheti. Weir-Mitchel filadelfiai zoológus, a ki sokat foglalkozott a mérges kigyók mérgevel újabb időben is azt állítja, hogy az önmérgezés a kigyónál lehetséges. Ennek ellenében most Waddel A. egész kísérlet-sorozattal azt igazolja, hogy a mérges kigyó magát a saját mérgevel meg nem ölheti. Különösen a pápaszemes kigyóval (Naja tripudians) kísérletezett és számos állatba oltotta egészen frissiben a saját mérget. A kigyók minden egyes esetben sértetlenek maradtak és napok mulva megöletve és felboncsolva betegségi tüneteknek még nyoma sem mutatkozott rajtuk. Egyidejűleg ugyanabból a méregből kísérleti állatokba (apró madarakba s jércékbe) is oltott és mindannyi átlag tíz perc, de legkésőbb 37 perc mulva a kigyómérgezés jellemző tünetei közt pusztult el. Egy második kísérlet-sorozatban azt kutatta, vajon a mérges kigyót más mérge megöli e. E végből a pápaszemes kigyó mérget különféle viperákba oltotta. Mindannyi körülbelül egy óra mulva mult ki a kigyómérgezés következtében. Az eredmény azt mutatja, hogy az erősebb mérgeű kigyó mérge megöli a gyöngébb mérgeűt, de az erősebb mérgeűk ellenállnak a gyöngébb mérgeűk hatásának.

A dohányfüst mérge. Párisban egy piaci húscsarnok-biztos arra a felfedezésre jött, hogy az a hús, mely hosszabb ideig volt kitéve dohányfüstnek, határozottan mérgező hatást gyakorol a szervezetre. Próbát tettek több állattal, melyeknek dohányfüstön állt húst adtak enni, s az állatok rövid időre mind elpusztultak. A dohány nikotin-tartalma annyira beveszi magát a húsba, hogy még a főzés sem segít rajta. El is rendelték már, hogy a mészárosok, hentesek, mikor a hússal bálnak, ne dohányozzanak.

Világosság mindenk fölött. Gregori olasz egyik római természettudományi folyóiratban számos példát hoz föl arra nézve, hogy a világosság éltető ereje mily szembetűnőn mu-

tatkozik embernél, állatnál, növényeknél. Adatokat sorol elő, melyek szerint oly házakban, melyek sötétek, a nap nem süti eléggé, mennyivel több betegség fordult elő, mint a napnak és világosságnak kitett házakban, ugyanazon utcában. Itt a gyermekek is jobban fejlődtek, vidámabbak, erősebbek voltak. Az egészségügyi törekvéseknek — ugymond — oda kell irányulni, hogy minden új épületben a napnak, a világosságnak minél több helyet hagyjanak, s az épületeknek legyen egy része, a hoi a világosságot semmi se korlátozza. A palotákban az előcsarnokok helyett építsenek világos csarnokokat, üveges oldalakkal, üveges tetőkkel. Az iskolákat is üveggel fedjék, különösen oly országokban, hol a természet nem oly barátságos, mint Olaszországban. Az iskolákban nem csak elméknak, hanem a testnek is rendkívül szükséges a világosság. Az ablakok pedig erre nem elégségesek.

33000 frank áru fagygyu. II. Sándor ezár, az „Echo de Paris“ elbeszélése szerint, egy alkalommal kedvet kapott személyes kiadásainak jégyszékét átnézni. Egyszerre meglepetve ugrik föl „Harminczháromezer frank áru fagygyut használtam el ez évben?“ kiáltja „Igaz ugyan, hogy a kozákok hazájából származom, de ez mégis sok.“ Vizsgálatot tartott és bámulatára tapasztalnia kellett, hogy a fagygyukiadás évről-évre minden költségvetésben előfordul, csak hogy minél hátrább mentek az időben, annál kevesebb az összeg. Végre eljutottak a kiadás eredetéhez. 1813-ban ugyanis I. Sándor ezár vadászaton felhorzsolta a lábát, s a sebet egy kis fagygyuval, mint kipróbált házi-csekély árát természetesen felszámították, de nemcsak akkor, hanem belevették a következő évek költségvetéseibe is olyan gyorsan fokozódó arányokban, hogy 1889-ben már a tekintélyes 33.000 franknyi összegre emelkedett.

Szerkesztőségi üzenetek.

P. L. urnak. Lajosfalva. Levelét csak vasárnap kaptuk s így mai számunkban adjuk. Mások is szívesen látjuk!

M. Gy. urnak. N.-Kikindán. Épen lapzárás előtt érkezett, de így is örömmel vettük. Üdvözlét!

M-k N-r. Sz.-lttebe. „A földmivelő köznép haldoklásának bevezető korszaka“ című cikkében ön a következőket írja: „Az adók meghatározódtak, az általános drágaság s több elemi csapás, annyira aggasztják a köznépet, hogy előbb utóbb egy új, nagy válság elkerülhetetlenné válik. Ezen válság két irányu leend. Az első a bágyadt lustaságon alapuló kipusztulás irányu, mely a hazát sülyeszti s a földmivelő köznép halálával, kipusztulásával, koldusbotra jutásával végződik. A második irány az ellenkező oldalra, a haza jólétének előmozdítására s a saját magok boldogságára vezet s ez a tösgyökeres megváltozás irányu. Fájdalommal kell konstatálnom, hogy az ország köznépe megsokszorozott erővel törekszik, az első végpusztulás irányu felé, nem pedig a boldogulás célja felé. Ezen okból nevezem s nevezhetem joggal napjainkat „a földmivelő köznép haldoklásának bevezető korszaká“-nak.“ Azután elkezdí ön izraelita polgártársainkat szidni, mert ők élelmesebbek, mint sok más élhetetlen fráter s így tér át a grófokra: „A nagyföldbirtokosok — egyrésze — örvény szelén halad, mely őket elnyelendő. Gróf Rogendorf s a grófok egész zöme, az egész aristokrata jórészt temetkezett, temetkezik vagy temetkezendő. De ők nem tudatlanság, hanem vigyázatlanság következtében jutnak kellemetlen helyzetbe. Óvakodjanak a tönkre jutástól az saját dolguk, de a népet oktatni kötelességünk.“ — És ezek után ön „közzétett“ cikkét kéri egy „Torontáli szám képviselőtében.“?

VASUTÜGYEK.

(Szab. osztrák-magyar államvasut-társaság.)

Csavargözös közlekedés N.-Maros és Visegrád között. — A szab. osztr. magy. államvasut-társaság n.-marosi állomásán menetrendszerinti tartózkodással bíró személyszállító vonatainak csatlakozásában N.-Maros és Visegrád között a Dunán való átkelés közvetítésére a nyár folyamán létesített csavargözös menetek — az előrehaladt évszakra való tekintettel — f. hó 15-ével beszünttetetnek, az átkelés azonban ladikkal és komppal szintén csatlakozásban a vonatokhoz — a míg azt az időjárási viszonyok megengedik — továbbra is fog fentartatni.

Visegrádra szóló közvetlen menetjegyek ezentul is kiadatnak.

Délnémet vasuti kötelék. — A bádeni államvasutak „Hansen-Raitbach“ állomása f. évi november 15-vel az 1886. évi május 1-jétől érvényes délnémet vasuti köteléki díjszabás II. rész 9-ik füzetében, gypju szállítására foglalt 3-ik számú kivételes díjszabásba közvetlen díjtételekkel vétetik fel.

Ezen állomásra a fentjelzett kivételes díjszabásban „Lörrach“ állomás számára foglalt díjtételek alkalmaztatnak, s p. az a) osztályt illetőleg 100 kgkint 14 márkafillérnyi és a b) osztályt illetőleg 13 márkafillérnyi föl-emeléssel.

F. hó 15-én a torontáli helyi érdekű vasutak szécsány—nagy-margitai vonalán Kanak—Ó-Léc és Széchenfalva — Ráros—Istvánvölgy állomások között a 6 a. sz. őrháznál Bará ch háza elnevezéssel a személy forgalom számára új megállóhely fog megnyitvatni. Ezen megálló helyről az indulás N.-Margita felé 10 óra 48 perczkor délelőtt és 7 óra 47 p. kor este; Szécsány felé pedig 6 óra 30 p. kor reggel és 3 óra 43 perczkor délután történik. Egyidejűleg a nevezett megállóhely megnyitásával a Lázárföld és Szárca állomások közt a 8. sz. őrháznál fennálló megállóhely neve Terézmajorról „Pusztá Kenderesre“ fog megváltoztatni.

Hirdetmény. — Az 1890. év számlájának terhére törlesztendő 667 darab (I. és II. kibocsátású) részvény kisorsolása f. é. december 5-én pénteken délután fél 3 órakor, Bécsben, I. Schwarzenbergplatz 3. sz. alatt, két közjegyzőnek és az igazgató-tanács erre nézve kirendelt tagjainak jelenlétében nyilvánosan fog megejtetni.

G A Z D A S Á G.

A »Torontál« melléklete.

Pénzpiacunk.

A ki vissza tud emlékezni a hatvanas évekre, eszébe juthat gyakran az inséges év, mikor nem termett semmi, kölcsönpénzt nem lehetett kapni s csak úgy tengődött még a legvagyonosabb ember is, ha nem készpénzben állt a vagyona. Azután jöttek a pénzünküli gründolási évek. Mindenki a semmiből akart pénzt teremteni, meggazdagodni s tetejébe jött a krach. Siralmas évek voltak ezek. A pénz szűken volt mindenfelé, óriási kamatra dolgoztak az uszorások, drágák voltak még a pénzüntézetek is, azok legtöbbször is uszoráskodott, míg nem törvénynek kellett az uszorát korlátozni. De azután egyszerre csak beállott magától a pénzabőség. Volt kiadni való pénz mindenfelé, de alig volt kinek adni. Hitelt alig élvezett valaki, vállalkozási kedv meg éppen nem mutatkozott.

Ez utóbbi különös fordulatnak az inséges évek és krach után, igen egyszerű oka volt.

Egészen az ugynevezett Bontoux-korszakig kell visszamennünk, hogy megállapítsuk, mi idézte elő a pénzabőség korszakát a 80-as években. E számító pénzember ide hozta a francia katolikus tőkét, innen akarta meghódítani az európai keletet. Nem volt a terve rossz, mert különösen a 80-as évek elején nagyon is tökeszegény volt úgy Magyarország, mint Ausztria és ezenkívül a monarchia mindkét fele folytonosan új adósságok csinálására volt utalva. Bontoux megjelenése a belföldi pénzpiacra tényleg nagy élénkséget idézett elő, annál is inkább, mivel nyíltan bevallott célja volt a Rothschild csoport monopoljának véget vetni. A verseny megkezdődött és pedig nemcsak a hitel, hanem a tőzsdei piacon is. Egészen teledve lettek az 1873 ik évbeli szomorú tapasztalatok, boldog-boldogtalan tőzsdei spekulációkba bocsátkozott, napok, órák alatt mesés összegek nyertek, míg a természetellenes üzérkedésnek véget vetett az ismert nagy bukás. A papírok 100—150 százalékkal estek Budapesten és Bécsben, de legrettenetesebb volt a helyzet Franciaországban, hol számosan jutottak koldusbotra.

E percztől kezdve óvakodott mindenki vállalatba fektetni megtakarított pénzét. A takarékpénztárakba özönlött a pénz, vagy biztos értékpapírokra lett fektetve. Így gyülemlett össze sok heverő tőke, mely hovatovább kényelmetlenné kezdett válni. Az alkalmat felhasználták a pénzügyminiszterek konverziókra és a tőke egyáltalán nem tett kifogást az ellen, hogy mintegy szándékosan megfosztatik biztos jövedelmétől, illetőleg jövedelme 1-2 százalékkal leszállítatik. Még akkor is oly megvetett volt minden vállalkozás, hogy a tőke örvendett, ha nem mondták fel egészen az állami kölcsönt.

Tehát a vállalkozási szellem hiánya idézte elő a nagy pénzabőséget, melynek intenzivitásáról mi sem tanuskodik jobban, minthogy még Budapesten is

4 százalékon alul lehetett pénzt szerezni. A nemzetközi tőke azonban nem igen volt válogatós az állampapírokban és jónak tartott minden kölcsönt, melyet állam bocsátott ki. Hozzájárult, hogy Németországból politikai célekből a szó teljes értelmében kikergették az orosz állampapírokat és ekkor a német tőke ipari alapításokhoz folyamodott. Soha annyi magánvállalat nem alakított át részvénytáruulattá, mint a múlt évben Németországban. E vállalatok azonban többnyire egészségtelenek voltak és idővel kiderült, hogy a részvények a befizetett összegeknél jóval kevesebbet érnek, a mi ugyan idézett elő kalamitást, de teljes krach nem következett be, a német pénzpiac megbízható források szerint egy milliárd márkát veszített. Ezzel a pénzabőség eltűnt s az olesó kölcsönfeltételek elmaradtak.

Most még azzal a kérdéssel kell foglalkoznunk, vajjon a megváltozott viszonyok árthatnak-e gazdasági érdekeinknek? Azt hisszük, hogy nem. Az olesó pénz magában véve még nem áldás, ha nem tudjuk azt foglalkoztatni, ellenben sohasem tekinthető drágának a pénz ára, ha azt gyümölcsözőleg el tudjuk helyezni. Így egyáltalán nem baj, ha a terménykereskedelem most magasabb kamatot kénytelen fizetni a felvett előlegek, vagy kölcsönökért, sokkal hátrányosabb volt a pénz, de a terménykereskedelem alig vette azt igénybe. A pénzüviszonyok megfeszülése tehát nem okozhat aggodalmat, különösen most, midőn az állam nem versenyez a magán kölcsönvevőkkel.

KÜLÖNFÉLÉK.

Sáskák. Dr. Horváth Géza a m. kir. rovarföldrajzi állomás főnöke a múlt hét folyamán járta be megyénk azon területét, hol a sáskák idén oly nagy mérvben pusztítottak. A bejárás főképp a sáskapete irtása céljából történt s eddig Tisza-Szent-Miklós, Padé, Jázova-Hódics, Tisza-Hegyes, Lőrinczfalva és Mokrin községek határai vétettek szemle alá, hol mintegy 5000 holdon főképp a gyepes helyeken nagymennyiségű pete találtatott. A sáskák petéiket a fűtövébe rakják le s így e helyek igen mély alászántása s lehangolása lesz szükségessé, hogy a peték kikélese meggátoltassék. A legtöbb pete a padéi határban találtatott. A sáska-petek kutatása e hét folyamán az aracsi és kumáni határokon eszközöltetik.

Boros pincze a homokban. Az immunus homokterületeknek szőlővel való beültetése ellen sokaknak azért van kifogásuk, mert az ilyen homoktalajban állítólag sehol sem lehet pinczét ásni és építeni, mert a talajviz nagyon közel van a felszínhez. Ez teljesen alaptalan állítás, mert a homoktalajban is lehet jó és minden követelménynek teljesen megfelelő pinczét építeni, melyekben ha a talajviz a földszintjén 1 méternél mélyebben van, kitünően el lehet a borokat tartani és kezelni, s a mi fő, ezek a pinczék

nem kerülnek sokkal többre, mint bármely más falazott és boltzott boros pincze. Ami a bornak ily pinczékben való kezelését illeti, a következő szabályokat kell tudni és követni. A kádakat a szüret alkalmával két harmad vagy háromnegyed részig töltjük meg (ami a hőmérséklettől függ) olyan czeffrével, melyben a szőlő héja benne van ugyan, de a kocsányok nem, mert ezektől fanyar ízt kap a bor. Amint az erjedés erősen megindul, nyomják le a felemelkedő törkölyt eleintén háromszor, később kétszer, a heves erjedés vége felé már csak egyszer. A heves erjedés megfelelő hőmérséklet mellett rendszeren a nyolcadik, vagy tizenkettedik napig tart. A mint a törköly többé nem emelkedik, vagy csak igen kevés mutatkozik belőle, így töltjük meg a kádat tiszta musttal, szőlőtől mintegy 12 czm.-nyire, földjük be légmentesen, hagyjuk ezután érintetlenül, míg a bor a szükséges sötét szint fel nem veszi, ami mintegy négy hétig tart. A kádat légmentesen záró fedélen az ellenőrzés végett természetesen szájának kell lenni, melyet bedugaszolunk. A teljesen kiforrt bort a pinczében nagy ászokhordókba eresztjük, ami, ha a szüret októberben folyt le, e hó vége felé történik; ezekből aztán január vége felé fejtjük le először, április közepén vagy végén másodsor. Julius elején a bort ismét a légmentesen zárható kádakba, a hol természetes magas hőmérsékletben megindul az utóerjedés, melynek lefolyása után az új szüret előtt kis hordókba fejtjük le, s ez alkalommal kevés gelatinnal derítjük. Deczemberben vagy januárban még egyszer lefejtjük, mire olyan egészséges bor fejlődik ki belőle, mely a harmadik évben teljesen érett a kivitelre.

Körtét eczetben úgy tarthatunk el, ha középnagy bergamotte- vagy rousselette-körtéket meghámozunk s magházuktól azokat megszabadítjuk. Veszünk minden másfél kilogramm hámozott körtére 500 gramm cukrot, fél liter jó borecet, 10 gramm fahéjat és 10 gramm szegfűszeget; ehhez adjuk még fél citromnak a héját és egy darabka gyömbért. Egy tiszta edénybe vagy szelesszájü üvegbe a cukorpor s egyéb fűszerek közé rétegezzük a körtét s a felforralt, de ismét lehűtött eczetet föléje öntjük. Végül az edényt jól elzárjuk.

Gyümölcs konzerválás. Az orosz udvarnál a gyümölcsöket következőleg konzerválják. Meszet creosot-tartalmú vízzel hintenek be s porrá hagyják szét esni. A gyümölcsöt faladákba rakják, melyek feneke ily mászporral van mintegy egy hüvelyknyi vastagságban befedve; ezen mézrétegre még egy ily papír jő, melyre aztán rárakják a válogatott gyümölcsöt, mindegyiket külön, úgy, hogy egymást ne érintsék. A gyümölcsrétegre ismét egy iv papír, erre egy réteg mézpor, stb. jő, s a gyümölcs, papír és mézréteg mindaddig váltakoznak, míg a láda tele lesz. A szögleteket finom porrá tört szénporral tömők ki. A ládának jó elzárása mellett a gyümölcs így legkevesebb egy évig jól eláll. Minthogy az oroszok inyenczsége a gyümölcsöket illetőleg ismeretes, ez eljárás, mely egyszerű és sokba nem kerül, igen ajánlhatjuk gyümölcsöt exportálásra termelőinknek.

Egyszerű gyümölcseltartási mód. A kinek telő helyisége nincs és mégis szeretne magának nagyobb mennyiségű gyümölcsöt a téli időre eltenni, annak a következő egyszerű módot ajánljuk: Egy üres hordó egyik fenekét kivéve, annak aljára jól kiszáritott homokot teszünk mintegy két ujnyi vastagon, melyre az előre papirosba göngyölt gyümölcsöket úgy helyezük el, hogy mind egyik szabadon álljon; ha az első sorral készen vagyunk, kitöltjük a hézagokat homokkal és reá rakjuk a másodikat, harmadikat stb. Midőn a hordó megtelt, újra egy vastagabb réteghomok jön reá, mire befedjük a tetővel és olyan helyre állítjuk, hol 2—3 foknyi hideget is minden ártalom nélkül kiáll. Meg kell még jegyeznünk, hogy hordó helyett egy erősebb fajta láda is használható, mely ép úgy megfelel a czélnek, mint a hordó.

Az eczetet épen úgy lehet deríteni, mint a bort. Ugyanazon derítő szereket és ugyanazon eljárást lehet alkalmazni, csak a leülepedésre kell az eczetenél valamivel több időt engedni, mint a meynyi a bornál szokás. Így egy hektoliter eczet derítésére pl. 1—2 deka gelatint veszünk, ezt feloldjuk forró vízben, és általában úgy járunk el, mint a borderítésnél. Némelykor azonban egyedül a gelatinnal nem lehet az eczetet deríteni. Ilyenkor úgy érhetünk czél, hogy az eczethez csersavat adunk és pedig fél annyi sulyut, mint a mennyit az alkalmazott gelatine nyom. Tehát egy hektoliter eczethez például fél deka csersavat. A derített eczetet 1—2 hét múlva le kell huzni és a lehuzás — ha a szükség úgy kívánja — ismétlendő. A derített eczetet tartalmazó hordókat épen úgy tele kell tartani, mint a boros hordókat. Különbösen az eczetet épen ugyan lehet filtrálni, mint a bort, de ezt az eczetenél jobb a derítés után alkalmazni.

Felelős szerkesztő: Lauka Gusztáv.
Főmunkatárs: Kp. Kovács László.

Hirdetések.

595., 606. sz. b. v. 1890. (389—1.1)

Árverési hirdetés.

Alulirt kiküldött vhajtó az 1881. évi LX. tcz. 102. § a értelmében ezennel közhirrre teszi, hogy a tör.-becsei ttes kir. járásbíróóság 3300., 3327.-90. p. sz. végzése által a cs. és kir. I. huszárezrednek mint foglaltató és Briedmann Lajos t.-becsei lakos mint felülfoglaltató végrehajtatók javára, Varga Imre török-becsei lakos mint alperes ellen 386 frt 90 kr. és 260 frt tőke s eddig összesen 9 frt perköltség erejéig elrendelt biztosítási végrehajtás alkalmával bíróság le- és felülfoglalt és 814 frtra becsült 1 drb vil. pejhátás ló, lovagló felszerelvények, huszáregyenruhák és egyebekből álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a 4946., 4985.-90. p. számú kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínen, vagyis Török-Becsén a község-házánál leendő eszközzésére 1890 november 24. napján, d. e. 10 órája határidőül kintüzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóság

ezen árverésen az 1881. évi LX. tcz. 107. § a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. tczikk 108. § ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Tör.-Becsén, 1890 nov. 8-án.
— Rankovits István, kir. bir. vhajtó.

9410. szám kig. 1890. (387—3 2)

Pályázati hirdetés.

Torontálmegye t.-kanizsai járáshoz tartozó Szob-Keresztur községben ujonnan rendszeresített, segédjegyzői állás választás útján leendő betöltésére határnapul f. 1890. évi december hó 3 án, Szerb-Keresztur község-házához kintüzetik.

A segédjegyzői állással 500 frt évi fizetés és 100 frt lakbér élvezete van egybekötve, s a pályázni kívánók kelően okmányolt kérvényeiket a választást megelőző nap déli 12 óráig hozzámm benyújthatják.

Török-Kanizsa, 1890 nov. 5-én. — Fősbíró hiv. távol: Grób, szolgabíró.

9537. szám kig. 1890. (392—3.1)

Pályázat.

A torontálmegye t. kanizsai járásba kebelezett Szőregyh községben egy 400 forint évi fizetéssel rendszeresített irnoki állásnak választás útján leendő betöltésére ezennel pályázat nyitattik s a választás megejtésére határnapul 1890 december 8. napja Szőregyh község-házához tüzetik ki.

A megválasztandó irnok az irodai teendőknél kívül a végrehajtási teendőket is külön díjazás nélkül végezni tartozik s feltétként kikötöttik, hogy a szerb nyelvet legalább szóban bírja.

Pályázni kívánók végzett tanulmányaik és eddigi alkalmazkodásukról szóló bizonyítvánnyal felszerelt kérvényeiket a választást megelőző nap déli 12 óráig nálam beadhatják.

T.-Kanizsa, 1890 nov. 6. Fősbíró hiv. távol: Grób, szolgabíró.

734. sz. b. v. 1890. (394—1.1)

Árverési hirdetés.

Alulirt kiküldött vhajtó az 1881. évi LX. tcz. 102. § a értelmében ezennel közhirrre teszi, hogy a tör.-becsei ttes kir. járásbíróóság 3959.-1890. p. számú végzése által a t.-becsei néptakarék-pénztár r. t. mint végrehajtató javára, Glavas Glisa s társa aracsi lakosok ellen 200 frt tőke, ennek 1890 aug. 5-től számítandó 6 százalék kamatai s eddig összesen 66 frt 97 kr. perköltség erejéig elrendelt biztosítási és kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 435 frtra becsült széna, szalma, pelva és 20 mm. buzából álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a 4241.-1890. polg. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínen, vagyis Aracson alperesek házánál leendő eszközzésére 1890. évi november hó 24. napján, d. u. 2 órája határidőül kintüzetik és ahhoz

a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóság ezen árverésen, az 1881. évi LX. tcz. 107. § a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. tcz. 108. § ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Török-Becse, 1890 okt. 26. napján.
— Rankovits István, kir. bir. vhajtó.

735. sz. b. v. 1890. (393—1.1)

Árverési hirdetés.

Alulirt kiküldött vhajtó az 1881. évi LX. tcz. 102. § a értelmében ezennel közhirrre teszi, hogy a tör.-becsei ttes kir. jbiróság 4047.-90. p. sz. végzése által a török-becsei néptakarék-pénztár r. t. mint végrehajtató javára, Glavas Glisa és társa aracsi lakosok ellen 100 frt tőke, ennek 1890 jul. 30-ától számítandó 6 százalék kamatai s eddig összesen 52 forint 18 kr. perköltség erejéig elrendelt biztosítási és kielégítési vhajtás alkalmával bíróság felülfoglalt és 435 forintra becsült széna, szalma, pelva és 20 mm. buzából álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a 4242.-90. polg. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínen, vagyis Aracson alperesek házánál leendő eszközzésére 1890. évi november hó 24. napján, d. u. 4 órája határidőül kintüzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóság ezen árverésen az 1881: LX. tcz. 107. § a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. tczikk 108. § ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Török-Becse, 1890 okt. 26. napján.
— Rankovits István, kir. bir. vhajtó.

9744.-I. sz. 1890. (370—3.3)

Pályázat.

Torontálmegye pancsovai járásához tartozó Dolova községében megüresedett közsegi orvosi állás betöltésére a választás f. évi december hó 4-én délelőtt 10 órára tüzetik ki.

A pályázni szándékozó orvostudór urak sziveskedjék szabályszerűen felszerelt folyamodványukat folyó évi november hó 30-ig hozzámm benyújtani.

Évi fizetés 850 frt, de meghatározott igérettel, hogy 1000 forintra felemeltetni fog, mihelyt a megválasztandó orvos szakavatott, gyakorlatott és szorgalmatosnak bizonyul. Evi lakbér 120 forint; nappali látogatási díj 20 kr. és éjjeli 40 kr.; ellenben a halottkémlés, szegények gyógykezelése, beteg iskolás gyermekek részére bizonyítvány kiállítását valamint a rendőri teendők teljesítése ingyen. — Vény irásáért külön díj fel nem számítható.

A községi lakosok — 6000-et felülmuló számban — szerbek és románok lévén ezen nyelvek egyikének tudása, — mi okmányon igazolandó — az illető pályázónak elsőbbséget biztosít.

Pancsova, 1890. évi október 23.

Radosavlyevics, főszolgabíró

Torontáli helyi érdekű vasutak részvénytársaság.
3153. szám.

Meghívó

a Torontáli helyi érdekű vasutak részvénytársaság részvényeseinek folyó 1890. évi november hó 28-án, délelőtt 10 órakor Nagy-Becskereken a megye székházában tartandó

rendkívüli közgyűlésre.

NAPIREND:

1. Független kölcsön felvétele a Nagy-margita—verseczyi vonal kiépítése céljából.

2. Igazgatósági jelentés az átvett hatáskörben keresztülvitt alapszabály-módosításokról.

3. Határozat az igazgatósági tagok és a felügyelő bizottság tagjai adófizetése felett.

Részvények a társaság pénztárán kívül Torontálmegye főpénztáránál is tehetőek le.

Nagy-Becskerek, 1890 nov. 11.

Az igazgatóság.

16. §.

A közgyűlésen minden tíz törzs-részvény és minden tizenöt elsőbbségi részvény birtokosát egy-egy szavazat illeti meg; szavazategyenlőség esetében pedig az elnök szavazata dönt. — Több mint száz szavazat egy személyben nem egyesíthető.

Azon részvényesek, kik a közgyűlésen személyesen vagy képviselőik által részt venni kívánnak, tartoznak részvényeiket, a még le nem járt szelvényeikkel együtt, nyolcz nappal a közgyűlés megtartására kitűzött határnap előtt, a társaságnál vagy az igazgatóság által a meghívási hirdetményben kijelölt helyeken letenni.

A letett részvényekről elismervény adatik, mely igazolásul szolgál a közgyűlésen való részvételre.

Az államkincstár és Torontálmegye a társaság közgyűlésein szavazataikat a birtokukban levő részvények arányában egy-egy megbízott által is gyakorolhatják, részvényeiket pedig letenni nem tartoznak.

(396—1.1)

2931. szám 1890.

(395—1.1)

Idézés.

Gyuricskov Jelena ismeretlen helyen tartózkodó házközösségi tag, idvori volt lakosnő az 1885:XXIV. tezik végrehajtása tárgyában kiadott utasítása 18. §-ához képest felhivatik, hogy a Gyuricskov-féle 248. számú idvori házközösség megszüntetése ügyében ezen hirdetmény első közzétételétől számított 60 nap alatt hivatalos helyiségben vagy személyesen jelenjen meg vagy pedig a részére Vuletin Márkó idvori lakos személyében kinevezett gondnokot célszerű képviselőre rézve kellően utasítsa, mert ellenkező esetben ezek elmulasztásának következményeit magának tulajdonítsa.

Antalfalva, 1890 okt. 29. — Grofsoreán, házk. tb. főszbiró.

5584. szám kig. 1890. (391 1.1)

Pályázati hirdetmény.

Egres községében rendszeresített és két évi időtartamra engedélyezett 300 forint évi fizetéssel egybekötött községi irnoki állásra pályázatot nyitok.

Felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtának, hogy felszerelt folyamodványaikat e f. évi november 20 ig hivatalomban adják be.

A választás f. évi november hó 21-én, d. e. 9 órakor fog Egres községében megtartatni.

Perjámos, 1890 nov. 3. — Főszbiró h. távol: Uzbasich Gáspár, szolgabíró.

Egy vizsgázott német tanítónő, ki a francia nyelvben és zongorajátékban kitünő oktatást adhat, óhajt állomást mint nevelőnő vagy mint társalkodóné. — Ajánlatok kéretnek L. R. jegy alatt e lapok kiadóhivatalához. (386—2.2)

Kerestetik

egy a biztosítási szakmában, könyvelés, magyar-német nyelven való levelezés és kezelésben teljesen jártas, kiválólag pedig üzletszerzési képességgel bíró egyén. A feltételek e lap kiadóhivatalában tudhatók meg. (375—3.3)

MÁRIACZELLI
hashajto labdacok

(pillulae laxantes mariaz.)

Artalmas anyagoktól mentes, kellemes segedszerest székelyesnél, dugulásnál és az ebből keletkező bántalmaknál, miről a nagy kedveltség, széles körű elterjedtség és nagy mérvű orvosi rendelés tanuskodik. — Gőrs és szelid hatása csikarás-és fájdalommentes. A mellette védjegy a valódiság bizonyítéka.

Egy doboz ára 20 kr. Egy tekerés 6 dobozzal 1 ft. A penznek előleges beküldése mellett, bermentes postai szállítással együtt egy tekerés ára 1 ft. 20 kr., 2 tekerés 2 ft. 20 kr., 3 tekerés 3 ft. 20 kr.

BRÁDY C. gyógyszerész, Krensiertben (Morvaország).
Az alkotó részek nyilvánosságra vannak hozva.
Gyógyszertárakban kapható.

HIRDETÉSEK
e lap kiadóhivatalában
Hunyady-utca 10. szám a.
felvétetnek.

Ő CSÁSZÁRI ÉS APOSTOLI KIRÁLYI FELSÉGÉNEK

1890. április 12-én kelt legfelső elhatározása folytán ezennel megindittatik a

XV. magy. kir. államsorsjáték,

melynek tiszta jövedelme a „Fehér kereszt” egyesület, a budapesti szünidei gyermektelep egyesület, a „Mária-Dorottya” egyesület, a nagy-bányai jótékony nőegylet, a székelyföldi iparmuzeum, az országos községi és körjegyzők árvaháza, a borsodmegyei nőegylet miskolci árvaháza, a vagyontalan hivatalnokok özvegyei és árvái részére alakítandó alap, a magyar hírlapírók nyugdíjintézete és végre a zágrábi országos siketnéma intézet javára fog fordítottatni.

E sorsjáték összes, 6267-ben megállapított nyereményei az alább következő játékterv szerint

160.000 forintba rugnak, és pedig:

1 főnyeremény . . .	60.000	frttal	4% - os adó-mentes magyarsági földtörvényben.	200 nyerem. egyenk.	50	frttal	10.000	frt	Késpénz-levél.
1 nyeremény . . .	10 000	"		6500 sor.-ny.	10	"	65.000	"	
5 nyer. egyenk.	1000	frttal,		5000	frt				
10 " " " "	500	"		5000	"				
50 " " " "	100	"		5000	"				

A húzás visszavonhatatlanul 1890. évi december hó 16-án történik

Egy sorsjegy ára 2 frttal o. é. van megállapítva. (390—3.1)

Sorsjegyek kaphatók: a lottóigazgatóságnál Budapesten, (Pest, fővámház, félemelet) hova a megrendelt sorsjegyek ára postautalvány mellett előre előre beküldendő; valamennyi lotto-, ső- és adóhivatalnál; a legtöbb postahivatalnál, a bécsi „Mercur”-nál és minden városban és nevezetesebb helységben felállított egyéb sorsjegyáruló közegnél.

Budapest, 1890. október 1-én.

Magyar kir. lottó-igazgatóság.

A nagy-szebeni földhitelintézet ad jelzálogkölcsönöket

ház- és földtulajdonosoknak úgy a városban mint a vidéken levő ingatlanokra, ezeknek megbecsült értékük fele részéig és 100-zal osztható összegekben és pedig:

1. Az intézet által felmondhatlan kölcsönöket törlesztésre, melyek a kalaják, melyek a kölcsön tartamidejének megfelelően:

a) 2000 frtnyi legcsekélyebb összegekben 5⁵/₁₀%-ra, bezárólag a jutalékkal, 76 félévi 3 frt 25 krnyi részlettörlesztés mellett vagy a jelzálog minősége szerint;

b) 1000 frtnyi legcsekélyebb összegekben 6⁵/₁₀%-ra bezárólag a jutalékkal, 61 félévi 3 frt 75 krnyi részlettörlesztés mellett minden 100 frt kölcsönért.

2. Felmondható kölcsönöket 300 frttól egész 1900 frtig 6⁵/₁₀%-ra, kamat és jutalékkal együtt, 35 félévi 4 frt 75 krnyi részlettörlesztés mellett minden 100 frt kölcsönért.

A kölcsönök készpénzben fizettetnek ki, és a kölcsönvevőnek szabadságában áll, tartozását a meghatározott törlesztési idő előtt vagy egészben vagy részben visszafizethetni.

A kölcsönök közvetítését

Kadelsburger L.

I. nagy-becskereki váltó- és bizományi üzlete
Nagy-Becskereken vállalja el.

(6—26.23)

Nyomatott a kiadó Pleitz Fer. Pálnál Nagy-Becskereken.

HIVATALOS MELLÉKLETE

Nagy-Becskerek, 1890. évi november hó 16-án.

Torontálvármegye alispánjától.

A száj- és körömfájás

Torontálvármegye alispánjához beérkezett jelentések szerint:

Fellépett: Bács-Bodroghmegyei Lajos, Henrika és Kéles pusztákon.

Megszünt: Bács-Bodroghmegyei Krusevlya, Bajmok és Martonos községekben.

42245. szám 1890.

A megyei mérnöki hivatalok felállítására s az utbiztosi és utkaparói állások rendszeresítése tárgyában.

Torontálvármegye törvényhatósági bizottságának a megyei mérnöki hivatalok felállítására, utkaparói és utbiztosi állások rendszeresítése, utkaparóházak felépítése, a megyei utfenntartási személynzet létszáma, illetménye, nyugdíja és teendőt megállapító tervezet tárgyában hozott 1300. kgy. 38638.-90. számú határozata az 1886: XXI. tez. 7. §-ában és megyei szervezési szabályrendeletünk 12. §-ában foglaltakhoz képest ezennel közhírré tétetik.

Nagy-Becskerek, 1890. okt. 30.

Rónay, kir. tanácsos, alispán.

Torontálvármegye törvényhatósági bizottságának 1891. okt. 13. án és folytatva több napjain Nagy-Becskereken tartott rendes őszi közgyűléséből. 1300. kgy. 38638.-90. sz.

A vármegye alispánja az 1890. évi I. tez. 21. §-ának megfelelően előterjesztést tesz a vármegyei mérnöki hivatalok felállítására tárgyában, megemlítvén, hogy a m. kir. államépítészeti hivatal működéséről bár csak teljes elismeréssel szólhat, mégis tekintettel a fenforgó körülményekre, midőn például az államépítészeti hivatal közgei a vármegye területét igen gyakran, a vármegye érdekeinek megfelelően, nem hagyhatják el, csak külön kormányengedéllyel, s így esetleg a vármegye érdeke rövideget szenvedhet; valamint tekintettel azon körülményre, hogy az államépítészeti hivatal közgei első sorban az állam műszaki teendőit kell hogy ellássák, a vármegyei mérnöki hivatalok felállítását szükségesnek tartja.

Az elmondott hiányokon akar segíteni fent idézett törvényszakas, midőn megengedi, hogy a vármegye fő- és segédmérnök állásokat, valamint az irodai személyzet felállítását, illetve ezen állások rendszeresítését megengedi, ehhez képest javolja 1 fő, 2 segédmérnök, 1 szakképzett központi utbiztos, ki egyszersmind gépházfelügyelő — állások rendszeresítését.

Javasolja egyidejűleg a már nagy költséggel felépített és még felépítendő utak fenntartása céljából, az utkaparók számát oly arányban megállapítani, hogy minden 6-7 km. utra egy utkaparó s minden 10 utkaparó ellenőrzésére 1 utbiztos alkalmazassék, vagyis hogy a vármegyei mérnöki hivatalokon kívül 10 utbiztosi és 100 utkaparói

állás rendszeresíttessék. Az utkaparók részére — munkálkodási szempontból — lehetőleg távol a községtől 2 (két) év alatt utkaparóházak volnának emelendőek, egyenként 350, azaz Háromszázötven forint árért felépítve.

Javasolja a megyei mérnöki hivatal mellé az iktatás, kiadás és irodai teendőkre egy díjnoki állás rendszeresítését.

Végül midőn bemutatja egyidejűleg a vármegyei utfenntartási személynzet létszámáról, illetményeiről, nyugdíjáról és teendőiről szóló tervezetet, kéri fenti javaslata elfogadását.

Az állandó választmány véleményének elfogadása mellett a vármegye alispánja fenti előterjesztésének azon része, mely a megyei mérnöki hivatalok felállítására vonatkozik, egyelőre nem fogadtatik el — tekintettel a kiűszöbön levő közigazgatási reformmal — de a központi utbiztos, ki egyszersmind gépházfelügyelő is, továbbá az utkaparók, utbiztosok állásának rendszeresítésére vonatkozó része elfogadtatik. — Hasonlóképp elfogadtatván a javaslatnak az utkaparóházak felállítására vonatkozó része is.

Egyidejűleg felhivatik a vármegye alispánja, fentnevezetteknek a nyugdíjintézménybe való felvétele iránti teendők körülírása iránt szabályzatilag intézkedjék. A bemutatott szabályrendelet a vármegyei utfenntartási személynzet létszámáról, illetményeiről, nyugdíjáról és teendőiről kiadatik a megyei államépítészeti hivatal főnökének kidolgozás végett azzal, hogy azt annak idején jóváhagyás végett terjeszse be.

Miről a vármegye alispánja további eljárás végett értesíttetni rendeltetik. — Km. Kiadta: Dr. Pap Géza, m. tb. főjegyző.

42243 szám 1890.

A megyei uthálózat megállapítása.

A megyei uthálózat megállapítása tárgyában 1302. kgy. 38136.-90. sz. a. hozott határozat azzal tétetik közhírré az 1886. évi XXI. tez. 7. § és megyei szervezési szabályrendeletünk 12. §-ban foglaltakhoz képest, hogy ezen határozat ellen felebbezni óhajtok felebbezésüket az 1890. évi I. tez. 10. §-a értelmében közhírré tételtől számított 30 nap alatt adják be.

Nagy-Becskerek, 1890. okt. 31.

Rónay, kir. tanácsos, alispán.

Torontálvármegye törvényhatósági bizottságának 1890. október hó 13. án és folytatva több napjain N.-Becskereken tartott rendes őszi közgyűléséből. 1302. kgy. 38636.-90.

A vármegye alispánjának előterjesztése a megyei uthálózat tárgyában.

Az 1890. évi I. tez. 10. §-a értelmében a törvényhatósági bizottság van hivatva, a vármegye uthálózatát meg-

állapítani, úgy azonban, hogy törvényhatósági utakul egyelőre csak azok tekintendők, melyek mint ilyenek már megállapítva lettek.

Minthogy azonban a törvényhatósági utak megállapítása tárgyában sem törvényhatósági határozatok, sem jóváhagyó kormányrendeletek fel nem tártattak, a megállapítás régebbi időkből származó kimutatás és a kilométeroszlopokkal ellátott utak, de ezen alapon is tekintettek, illetve vétettek fel ilyenekül, hogy mely okok lettek eddig megyei közmunkával fenntartva.

Az ekként és ily alapon összeállított uthálózatot mutatja be a vármegye alispánja, kérve a kimutatás elbírálását s kérve egyidejűleg az uthálózatban felsoroltak közül 1 kihagyását 2 felvételét.

Az egyik kétes jellegű ut a kizombor—oroszlamosi, mert a törökkanizsa—oroszlamosi utak folytatását képezvén, az egyedül közlekedési irány Csanád felé, ezen ut különben is egész hosszban 21,8 km., eddig is megyei közmunkával tartatott fen és nagyobbara jó karban van tartva.

A másik utirány a módos—rudna—macedonia—csakovai ut a vármegye határáig. Ezen mintegy 21 km. hosszú ut az utolsó időkben megyei közmunkával állított helyre és a macedoniai Temeshid kormányilag történt tárgyalása alkalmából 4839.-90. számú kereskedelemügyi ministeri rendelettel határozathozatal kívántatik a tekintetben, hogy a törvényhatósági utak hálózatába felvétetik-e vagy sem?

Az elhagyandó megyei ut a Szőregh indóházi, mely az új törvény szerint vasuti hozzájárulási ut lesz.

Javasolja egyidejűleg, mondja ki a törvényhatósági bizottság, miszerint minden eddig a megyei uthálózat megállapítására vonatkozó határozat hatályon kívül helyezése mellett, az 1890: I. tez. 10. §-a alapján törvényhatósági utakul a bemutatott jegyzékbe felvettek állapíttatnak meg összesen 695,4 kilométer hosszban, valamint hogy a módos—rudna—macedonia—csakovai ut a határig hasonlóan felvétetik a törvényhatósági utak közzé, ha a Temeshid építéséhez a Temesbegatársulat 10,000 frtot, azaz Tizezer forintot, az érdekelték részéről pedig 15,000 frt, azaz Tizenötezer forint egyszersmindenkorra, összesen 25,000 forint, azaz Huszonötezer forint a vármegyei pénztárba lefizettetik.

Az állandó választmány véleményének elfogadása mellett fenti alispáni előterjesztés egész terjedelmében elfogadtatik és a pancsova—bavanistyei s a szőregh-indóházi ut elhagyásával törvényhatósági utakul az általa bemutatott jegyzékben foglaltakon kívül még a n.-kikinda—nagy-szent-miklósi, nagy-kikinda—t.-hegyes—szaján—padéi a határig,

- pancsova — sztarcsova — homolicz — bresztováci a határig vétetik fel.
- Ekként jövőben törvényhatósági utakul következők állapíthatnak meg:
1. N.-Becskekerek — Melencze, 16.7 km.
 2. Melencze — Basahid, 16.6 km.
 3. Basahid — Nagy-Kikinda, 22.0 km.
 4. Nagy-Kikinda — Nákófalva, 9.5 km.
 5. Nákófalva — Kun-Szóllós, 2.3 km.
 6. Kun-Szóllós — N. Komlós, 2.7 km.
 7. Nagy-Komlós — Kis Ó-z, 8.7 km.
 8. Kis-Ósz — Lovrin, 5.8 km.
 9. Lovrin — Pészak, 6.9 km.
 10. Pészak — Perjámos, 6.7 km.
 11. Perjámostól a határig, 4.3 km.
 12. Nagy-Becskekerek — Klekk, 8.7 km.
 13. Klekk — Bega Szt-György, 9.2 km.
 14. B. Szt György — Ittvarnok, 5.1 km.
 15. Ittvarnok — Csősztelek, 6.0 km.
 16. Csősztelek — M. Czernya, 13.2 km.
 17. M. Czernya — N. Czernya, 9.3 km.
 18. N. Czernya — Zsombolya, 8.2 km.
 19. Zsombolya — Grabác, 9.8 km.
 20. Grabác — Kis Ósz, 7.4 km.
 21. N.-Becskekerek — Lázárföld, 12.2 km.
 22. Lázárföld — Szárcsa, 12.7 km.
 23. Szárcsa — Módos, 15.4 km.
 24. Módos — Fény, 7.9 km.
 25. Fény — Gyülvész, 10.8 km.
 26. Gyülvész — Ujpécs, 8.9 km.
 27. Ujpécsről a határig, 4.4 km.
 28. Módos — Csávós, 2.0 km.
 29. Csávós — Tógyér, 7.4 km.
 30. Tógyér — Gyér, 2.4 km.
 31. Gyér — Tolvadia, 6.0 km.
 32. Tolvadia — Bánlak, 6.3 km.
 33. Bánlaktól a határig, 5.4 km.
 34. Szárcsa — Szécsány, 6.6 km.
 35. Szécsány — Bóka, 6.8 km.
 36. Bóka — Kanak, 9.8 km.
 37. Kanak — Istvánvölgy, 8.8 km.
 38. Istvánvölgy — Györgyháza, 6.6 km.
 39. Györgyház — Zichyfalva, 9.3 km.
 40. Zichyfalva — Nagy-Margita, 5.2 km.
 41. Nagy-Margiától a határig, 3.9 km.
 42. Tomasevác — Dobricza, 19.5 km.
 43. Dobricza — Ilanca, 7.8 km.
 44. Ilanca — Kevi-Szóllós, 4.7 km.
 45. Kevi Szóllós — Alibunár, 7.3 km.
 46. Nagy-Becskekerek — Zsigmondfalva, 9.9 kilométer.
 47. Zsigmondfalva — Tomasevác, 13.3 kilométer.
 48. Tomasevác — Ozora, 7.6 km.
 49. Ozora — Antalfalva, 10.6 km.
 50. Antalfalva — Czrepaja, 11.8 km.
 51. Czrepajától Pancsova város határáig, 16.5 km.
 52. Pancsova város határáól Hertelendyfalváig, 0.9 km.
 53. Hertelendyfalva — Sztarcsova, 6.1 kilométer.
 54. Sztarcsova — Homolicz, 7.6 km.
 55. Homolicz — Bresztovác, 6.6 km.
 56. Bresztovácztól a határig, 3.5 km.
 57. Nagy-Becskekerek — Écska, 9.2 km.
 58. Écska — Perlasz, 15.1 km.
 59. Perlasz — Titel (révig), 5.2 km.
 60. Nagy-Becskekerek — Aradác, 8.1 km.
 61. Aradácztól a Tiszáig, 7.9 km.
 62. Melencze — Török-Becse, 19.5 km.
 63. Török-Becse — Beodra, 18.5 km.
 64. Beodra — Karlova, 0.9 km.
 65. Karlova — Nagy-Kikinda, 19.0 km.
 66. T. Kanizsa — Oroszlámos, 13.6 km.
 67. N.-Szt-Miklós — Sárafalva, 8.7 km.
 68. Sárafalva — Szerb Szt-Péter, 7.4 km.
 69. Szerb-Szt-Péter — Perjámos, 4.5 km.
 70. Oroszlámos — Majdán, 3.8 km.
 71. Majdán — Ó Béba, 5.7 km.

72. Ó-Béba — Kis-Zombor, 12.3 km.
 73. Módos — Rudna, 13.3 km.
 74. Rudna — Maczedonia, 5.7 km.
 75. Maczedoniától a határig, 1.8 km.
 76. N.-Kikinda — N.-Teremia, 14.2 km.
 77. Nagy-Teremia — Nyerő, 4.8 km.
 78. Nyerő — Nagy-Szt-Miklós, 15.2 km.
 79. N.-Kikinda — T.-Hegyes, 11.4 km.
 80. Tisza Hegyes — Szaján, 4.7 km.
 81. Szaján — Padé, 8.5 km.
 82. Padétól a határig, 3.8 km.
- A vármegye alispánja az ekként megállapított utálózatnak, mint kisérdekű ügynek, az 1886. évi XXII. tcz. 7. §-ában meghatározott módon közhirrre tételére hivatik fel azzal, hogy a közhirrre tétel napjától számított 30 nap után az időközben netalán beadott felebbezésekkel együtt az utálózatot az 1890. évi I. tcz. 10. §-ban foglaltakhoz képest, végleges eldöntés végett a nm. m. kir. kereskedelmi miniszterhez terjeszse fel.
- Egyidejűleg utasítatik a vármegye alispánja, hogy a kihagyott, illetve a törvényhatósági utak közzé jövőre fel nem vett pancsova — bavanistyei, oroszlámos — nagy-szent-miklósi utvonalak 1891. év elsejétől községi utak módjára való kezelése iránt intézkedjen. — Km. Kiadta: Dr. Pap Géza, m. th. főjegyző.

35884. sz. 1890.

Árlejtési hirdetmény.

Torontálmegye alispánja mint a n.-kikindai gymnasialis bizottság elnöke részéről közhirrre tétetik, hogy a n.-kikindai gymnasium telken építendő tornacsarnokra nézve a folyó évi november hó 29-én d. e. 10 órakor az alispáni kis teremben árlejtést szándékozik megejteni:

A torna csarnok előirányzata 7863 frt 15 kr.

Vállalkozni szándékozók ezen árlejtésre oly értesítéssel hivatnak meg, miszerint a versenytárgyalásra 5 százalék bánatpénzzel ellátva jelenjenek meg, vagy pedig zárt írásbeli ajánlataikat szabályszerűen készítve 50 krros bélyeggel, valamint szintén 5% bánatpénzzel ellátva (mely állhat készpénzben vagy értékpapirokból) az árlejtést megelőző nap az 1890. évi november hó 28-án délelőtt 12 óráig hozzám nyújtsák be. E határidőben túl beérkező ajánlatok felbontatlanul fognak az illetőknek visszaadni.

Az ajánlatban a fenti költségből teendő %-os árelengedés számokkal és betűvel világosan kiírandó.

Az ajánlatban határozottan kiteendő hogy ajánlkozó, az építés helyi körülményeit az építési feltételeket és műszerelvényeket stb. teljesen ismeri, és azoknak magát alá veti.

A végbeviendő torna csarnok költségvetése és tervrajza a megyei I. aljegyzői irodában, a hivatalos órák alatt betekinthező.

Kelt Nagy-Becskekereken, 1890. évi október hó 27-én.

Alispán hiv. távollétében:
Dániel László, m. főjegyző.

42065. szám ex 1890.

Rendelet a szabálytalan kézbesítések tárgyában.

Valamennyi főszolgabírósnak.

Feljelentés tétetett hozzám, hogy a szabálytalan kézbesítések oly gyakoriak (20-20 százalék), hogy e körülményből a kézbesítő községi közegek általános tájékoztatására vagy közönyére kell következtetnem, — általában elmulasztják a községek a kézbesítéssel megbízott közeg bejelentését (1875. X. tcz. 3. §-a). Vannak községek, melyek a kézbesítési vevényeket rendszeresen csak az átvételtől számított 3, 4, 5 hét mulva küldik vissza.

Gyakran fordul elő, hogy a kézbesítők a kézbesítés napját vagy egyáltalán nem, vagy ha egy vevény mellett több kiadvány kézbesítendő, — csak az első fél neve mellett tüntetik ki, az irni lem tudók neve mellett a névirót meg nem jelölik, a magyarázás megtörténtét fel nem említik, a vevényt a kézbesítők alá nem írják, a telekkönyvi és első végzéseket nem magának a félnek, hanem a háznépnek, néha szomszédnak, ha pedig a fél időközben elhalt volna, bírósági utasítás nélkül valamely állítólagos jogutódnak kézbesítik. Házközösségek részére eszközözendő kézbesítéseknel a községi előjáróságok a házközösség fejének, szavazatképes tagok hiányában a gyámnak, ebbeli minőségét nem igazolják.

Hlyemü hiányok, a mellett, hogy az ügyek végleges elintézését gátolják, azok pótlását rendelő bírói utasításokat tesznek minden alkalommal szükségessé, s ilykép, ha nagyobb számban fordulnak elő, egy-egy éven át számbaveendő munkaerő pazarlását vonják maguk után.

Az igazságszolgáltatás gyorsasága érdekében felhívom, szíveskedjék az elősorolt helytelenségek megszüntetése végett a kézbesítő közegeket kellően kitaníttatni, s a kézbesítési ügy gondosabb kezelésére a községi előjáróságokat felelősség terhe mellett haladéktalanul utasítsa és tett intézkedéseiről hozzám jelentést tenni

N.-Becskekerek, 1890. évi október 30-án.
Rónay, kir. tanácsos, alispán.

Szám 38659 — 1890.

A pancsovai kir. folyamernökség székhelyének áthelyezése Fehértemplomba.

Valamennyi főszolgabíró, Nagy-Becskekerek város polgármesterének és központi előadó karnak.

Tudomásvétele és mihez tartás végett értesitem a tekintetes Czimet, hogy a nm. m. kir. földművelésügyi miniszteriumnak 246.5 — 1890. szám alatt kelt rendelete folytán a pancsovai kir. folyamernökség székhelye Pancsováról Fehértemplomba tétetett át, s ennél fogva a jelzett m. kir. folyamernökséget illető végzések és átiratok a folyó évi október hó 15-től kezdve Fehértemplomba intézendők.

N.-Becskekerek, 1890 szeptember 9-én.
Rónay, kir. tanácsos, alispán.

Szám 38293 — 1890.

Pótvásárok engedélyezése tárgyában.

Valamennyi járás főszolgabírájának, Nagy-Becskekerek város polgármesterének.

A kereskedelemügyi m. kir. miniszter ur ö nagyméltósága 39891 — 1890. számú rendelete alapján felhívom tekintetes Czimet, hogy utasítsa a hatósága területéhez tartozó községeket, miszerint pótvásár engedélyezése iránti kérelmeiket mindenkor legkésőbb négy héttel az új határnap előtt terjeszszék be hozzám.

Nagy-Becskekerek, 1890. október 3-án.
Rónay, kir. tanácsos, alispán.